

Teknisen kommunikoinnin apuvälineen ohjaus lähi-ihmisille

Sillalla-seminaari

9.2.2018

Virpi Yiannakou

Oma tausta

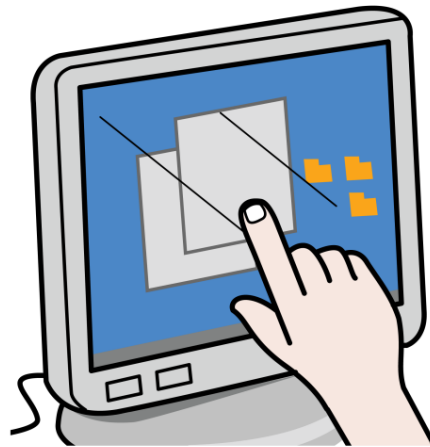
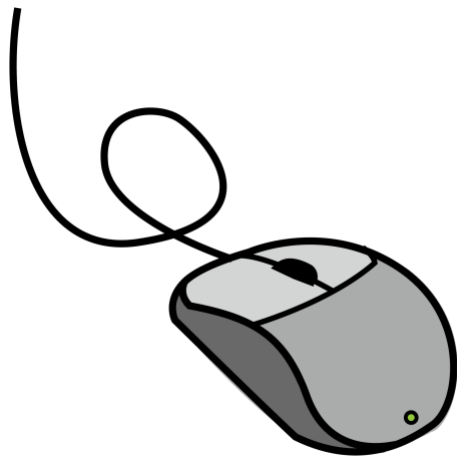
- Valmistuin puhevammaisten tulkiksi 2004
- Tikoteekissa päätyö
- Toimin tulkkina 2004 – 2010
- Kommunikaatio-ohjaajana sivutoimisesti
  - Aluksi tukiviittomaopetuksia -> kommunikointikansio-ohjauksia -> teknisten kommunikoinnin apuvälineiden ohjauksia
- Ohjausperheet
  - Pääsääntöisesti päätöksen saajana lapsi

Mitä on kommunikaatio-ohjaus

- Sosiaalitoimen kustantamaa harkinnanvaraista kuntoutusta täydentävää palvelua.
- Käyttäjän lähi-ihmisille suunnattua ohjausta.
- Ei korvaa puheterapeutin antamaa puheterapiaa
- Ei korvaa lääkinälliseen kuntoutukseen kuuluvaa kommunikoinnin apuvälinearviointia eikä siihen sisältyvää ohjausta.

Tekninen kommunikoinnin apuväline

- Apuväline, joka tulostaa viestit digitaalisena äänenä tai synteettisenä puheena.
- Kuvilla tai teksteillä
- Ohjaintapa: hiiren osoitin, kosketus, päähiiri, katsehiiri

Tikoteekki 2018

Tekninen kommunikoinnin apuväline

- Kommunikointilaite

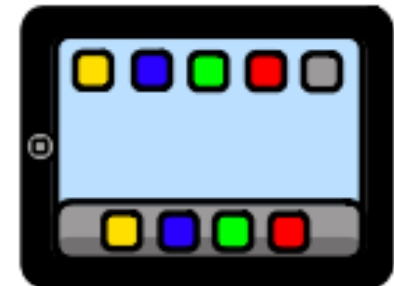
- LightWriter
- GoTalk
- Ym:t

- Tietokone tai tabletti:

- iPad:

- Esim Gotalk now, Widgit Online

- Windows tietokone tai tabletti:

- SDP: TAIKE, SähköSANOMA, Roihu, AACi
- Communicator 5: TAIKE, SähköSANOMA, Roihu
- Grid 3

Mitä teknisen kommunikoinnin apuvälineen ohjaus tarkoittaa

- Laitteen, ohjelman käytön ohjausta
- Sisältöön tutustuttamista
  - Sisällön logiikka
  - Kuinka ohjelmassa liikutaan
  - Mistä ja miten mitäkin löytyy
- Päivitysten teon ohjausta
  - Perheen / käyttäjän tarpeiden mukaan

Kenelle ohjausta annetaan

- Lähi-ihmisille
  - Vanhemmat tai omaiset
  - Pk:n, koulun, päivätoiminnan henkilökunta
  - Ketkä muut?
- Itse käyttäjälle??

Mitä kommunikaatio-ohjaajan tulee hallita ottaessaan ohjaus vastaan

- ohjattava laite
- ohjattava kommunikointiohjelma (esim. SDP, Grid, C5)
  - ohjelman sisältö
  - päivitysten teko
- Ohjaintapa
- Osata huomioida erilaiset oppimistyylit

Kuka hallitsee nämä kaikki kaikista ohjelmista ja sisällöistä???

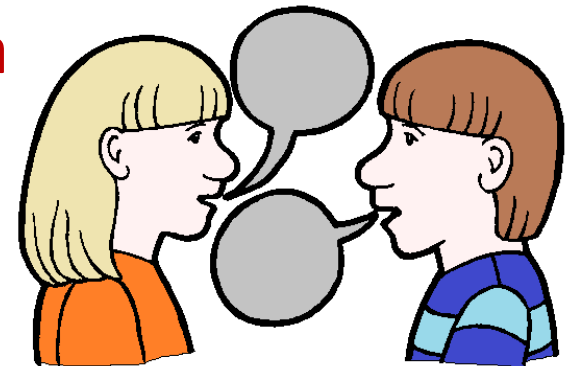
Ohjausta tarjottaessa, toivoisin saavani tiedot:

- Mikä laite?
- Mikä ohjelma?
- Mikä sisältö?
- Mikä tavoite laitteen käytöllä -> ohjauksella?
- Mitä perhe jo osaa?

Valitettavasti nämä tiedot harvoin tulevat kommunikaatio-ohjaajalle ohjausta tarjottaessa.

Kommunikaatio-ohjaajan ja puheterapeutin roolit ja yhteistyö

- Mikä kuuluu puheterapeutille; mikä kommunikaatio-ohjaajalle
- Yhteistyö; mitä se on parhaimmillaan
  - Yhteneväiset tavoitteet
  - Ohjaaja saa tarvittaessa tukea/ohjausta
  - Vuoropuhelua pitkin ohjaus-jaksoa

Onnistunut ohjaus

OHJAUSJAKSON ALKAESSA JA SEN AIKANA:

- Ohjaaja saa tarvittavat tiedot ennen ensimmäistä ohjauskertaa
- Yhteistyö puheterapeutin kanssa sujuvaa
- Ohjaaja saa tarvittaessa tukea ja ohjausta esim. puheterapeutilta tai laitteen myöntäneeltä taholta

Onnistunut ohjaus

OHJAUSJAKSON JÄLKEEN:

- Perhe käyttää laitetta aktiivisesti arjessa
- Perhe / käyttäjä osaa käyttää laitetta monipuolisesti
- Perhe osaa tehdä tarvittaessa päivityksiä
- Perhe tietää mistä tarvittaessa saavat apua

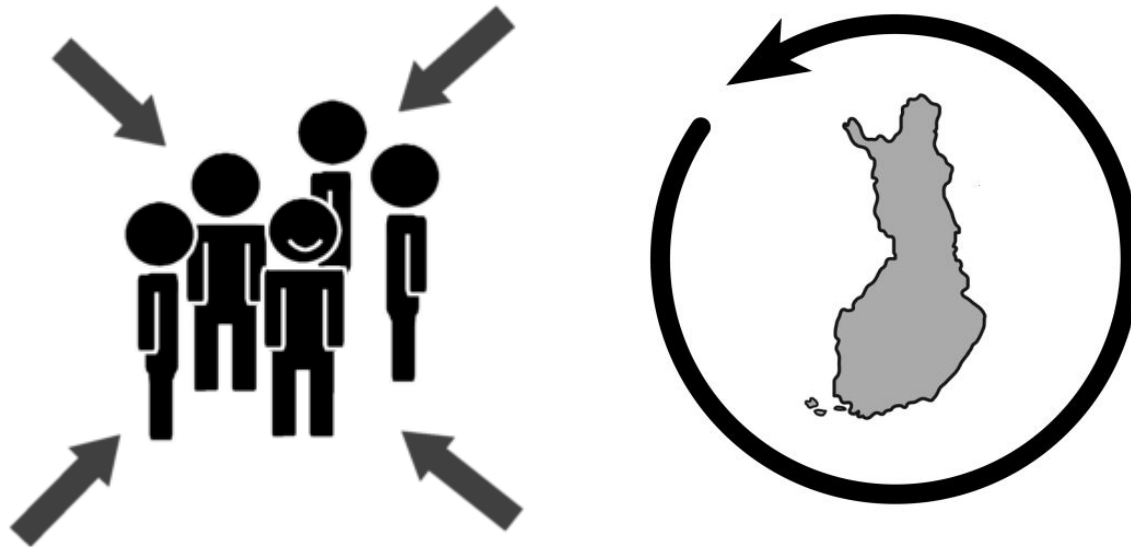

Kurssi vai kommunikaatio-ohjaus?

- Kurssin etuja:
  - Nopeassa ajassa kaikki mahdollinen tieto
  - Soveltuu hyvin ammattilaisille
- Kommunikaatio-ohjauksen etuja:
  - Ohjeet pieninä palasina perheen taidot huomioiden
  - Yksilöllisesti valitut ohjauksen aiheet
  - Kertaus mahdollisuus
  - Vain tarpeellinen tieto

Teknisen kommunikoinnin apuvälineen-ohjauksen tulevaisuus

- Toivoisin lisää ohjaajia ympäri suomea

Kysymyksiä?

